

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/69/2013
Identifikačné číslo spisu:	2012200390
Dátum vydania rozhodnutia:	24.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2012200390.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci žalobkyne Základnej školy s materskou školou Józefa Bódisa s vyučovacím jazykom maďarským Čenkovce, so sídlom v Čenkovciach, zastúpenej JUDr. Milanom Guťanom, advokátom so sídlom v Bratislave, Školská 8, proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Špitálska 8, za účasti I. G., bytom v Q., zastúpenej Okenica Šula & Co., s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom v Bratislave, Zámocká 30, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 16. mája 2012, č. AA/2012-28408/9692/OPČSSZ, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 12. septembra 2013, č.k. 14S/62/2012-49, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 12. septembra 2013, č.k. 14S/62/2012-49, p o t v r d z u j e .

Žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom z 12. septembra 2013, č.k. 14S/62/2012-49, Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného zo 16. mája 2012, č. AA/2012-28408/9692/OPČSSZ. Napadnutým rozhodnutím žalovaný zrušil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda (ďalej len „ÚPSVaR DS“) z 12.marca 2012, č. ZPS-25413/2012/TG, ktorým bol žalobcovi udelený predchádzajúci súhlas na skončenie pracovného pomeru s I. G. (ďalej len „účastníčka konania“), ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce (ďalej len „ZP“) pre nadbytočnosť.

Krajský súd zhodne so žalovaným skonštatoval, že z rozhodnutia žalobcu z 28. septembra 2011, č. 1/2011, nevyplýva, že zrušené pracovisko označené ako „administratívna pracovníčka“ je pracovným miestom účastníčky konania, ktorá bola v zmysle pracovnej zmluvy z 1. novembra 2004 prijatá do pracovného pomeru na pozíciu „ekonómka, účtovníčka, mzdová účtovníčka“. Mal za to, že obsahom

rozhodnutia o organizačných zmenách musí byť riadna špecifikácia zrušovaného pracovného miesta a až na základe takto určitého organizačného rozhodnutia zamestnávateľa sa zamestnanec stáva nadbytočným.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k OSP.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podala odvolanie žalobkyňa, namietajúc, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadala preto rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konania. Súčasne si žalobkyňa uplatnila náhradu trov celého konania, bez ich ďalšieho vyčíslenia a špecifikácie v odvolaní.

Poukázala na to, že zrušené pracovné miesto označila v súlade s názvoslovím použitým v organizačnej štruktúre a jej grafickom vyhotovení, t.j. „administratívna pracovníčka“. Vyjadrila, že sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že v rozhodnutí o organizačných zmenách musí zamestnávateľ zrušované pracovisko riadne označiť, aby bolo zrejmé, zamestnanec zastávajúci ktoré pracovné miesto sa stal nadbytočným. Toto sa však nevyžaduje a ani neukladá v súvislosti s udelením súhlasu podľa § 66 ZP. Podľa názoru žalobkyne postačuje, ak je zrušované pracovné miesto konkretizované v rozhodnutí o organizačnej zmene, ak je z okolností zrejmé, o ktoré pracovné miesto sa jedná (je to napríklad zjavné z organizačnej štruktúry zamestnancov). Zdôraznila, že výkon práce ekonómky, účtovníčky, mzdovej účtovníčky možno hodnotiť ako administratívny druh práce. Je preto potrebné prihliadať, či na základe organizačnej zmeny z 28. septembra 2011 možno jednoznačne identifikovať, o ktorú pozíciu, resp. zamestnanca ide, čo ani žalovaný a ani krajský súd nebrali pri svojom rozhodovaní do úvahy.

Dala do pozornosti najvyššieho súdu, že v prípade konania podľa § 66 ZP ide o správne konanie, ktorého poslaním je preskúmať, či vzhľadom na objektívne okolnosti a na osobné pomery konkrétnej zdravotne postihnutej osoby, nenastane po skončení jej pracovného pomeru situácia zakladajúca neprípustné obmedzenie zdrojov na zabezpečenie základných životných potrieb zdravotne postihnutého zamestnanca v neprípustnom rozsahu. Nejde teda o skúmanie či posúdenie oprávnenosti, alebo neoprávnenosti skončenia pracovného pomeru z dôvodu organizačnej zmeny.

K podanému odvolaniu pripojila písomné vyjadrenie účastníčka konania a žiadala, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu, ako po vecnej a právnej stránke správny a logicky odôvodnený, potvrdil. V podrobnostiach poukázala na jej vyjadrenie k žalobe s tým, že zotrvala na skutočnostiach v tomto vyjadrení uvedených. Vo vzťahu k námietke žalobkyne, že pre konanie o udelenie súhlasu podľa § 66 ZP nie je potrebné, aby rozhodnutie zamestnávateľa o zrušení pracovného miesta obsahovalo riadnu a presnú špecifikáciu rušeného pracovného miesta, uviedla, že toto je potrebné pre zistenie, či naozaj došlo k zrušeniu pracovného miesta zastávaného osobou, ktorej bola z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP daná výpoveď a ktorej sa žiadaný súhlas týka.

Žalovaný písomné vyjadrenie k odvolaniu nepripojil, hoci mu krajský súd odvolanie žalobkyne za týmto účelom riadne doručil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti

fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Predmetom prieskumu v tunajšom konaní je zákonnosť rozhodnutia, ktorým bez vrátenia na ďalšie konanie žalovaný zrušil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým tento udelil žalobkyni súhlas podľa § 66 ZP na rozviazanie pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. b/ZP so zamestnankyňou I. G., ktorá je občanom so zdravotným postihnutím.

Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na rozpor medzi pracovným miestom zrušeným rozhodnutím riaditeľky Základnej školy s materskou školou Józefa Bódisa s vyučovacím jazykom maďarským Čenkovce z 28. septembra 2011, č. 1/2011, a pracovným miestom, na ktoré bola podľa pracovnej zmluvy z 1. novembra 2004 prijatá účastníčka konania. Zdôraznil, že pri posudzovaní skutočností, či daný zamestnanec je, alebo nie je nadbytočným zamestnancom z dôvodu racionalizačných opatrení, resp. iných organizačných zmien, je potrebné skúmať, či u zamestnávateľa došlo k takej organizačnej zmene, a v tej súvislosti aj k zrušeniu takeého pracovného miesta, ktorá by zamestnanca robila pre zamestnávateľa nadbytočným.

Krajský súd vyhodnotil tento záver, v žalobe i v odvolaní rozporovaný žalobkyňou, a žalovaným zvolený postup, ako správny a súladný so zákonom, čomu nasvedčuje aj výrok jeho rozsudku.

Podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP, zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov, ak sa zamestnanec stane nadbytočným vzhľadom na písomné rozhodnutie zamestnávateľa alebo príslušného orgánu o zmene jeho úloh, technického vybavenia alebo o znížení stavu zamestnancov s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce alebo o iných organizačných zmenách.

Podľa § 66 ZP, zamestnancovi so zdravotným postihnutím môže dať zamestnávateľ výpoveď len s predchádzajúcim súhlasom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, inak je výpoveď neplatná. Tento súhlas sa nevyžaduje, ak ide o výpoveď dávanú zamestnancovi, ktorý dosiahol vek určený na nárok na starobný dôchodok, alebo z dôvodov ustanovených v § 63 ods. 1 písm. a/ a e/.

Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom pripojených spisov, ako aj argumentáciou účastníkov konania a dospel k záveru, že skutočnosti namietané žalobkyňou v žalobe, ako aj v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nemajú a nemôžu mať vplyv na zákonnosť a správnosť ako rozsudku krajského súdu, tak ani napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Vo vzťahu k námietke žalobkyne, že v rozhodnutí o organizačných zmenách musí zamestnávateľ zrušované pracovisko riadne označiť, aby bolo zrejmé, zamestnanec zastávajúci ktoré pracovné miesto sa stal nadbytočným, avšak toto sa nevyžaduje a ani neukladá v súvislosti s udelením súhlasu podľa § 66 ZP, najvyšší súd uvádza, že na to, aby príslušný úrad práce mohol konať o žiadosti zamestnávateľa o súhlas úradu podľa § 66 ZP, je potrebné, aby bolo preukázané, že vo vzťahu k pracovnému miestu zamestnanca so zdravotným postihnutím došlo ku skutočnostiam zakladajúcim dôvod pre skončenie pracovného pomeru výpoveďou zamestnávateľa podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP. V opačnom prípade totiž absentuje spôsobilý predmet konania pred správnym orgánom a konanie o takej žiadosti musí byť zastavené. Rozhodnutie zamestnávateľa o takých organizačných zmenách, ktoré majú, alebo môžu mať, za následok skončenie pracovného pomeru so zamestnancom so zdravotným postihnutím, je jedným z podkladov pre konanie úradu práce o žiadosti zamestnávateľa o súhlas s výpoveďou danou takémuto zamestnancovi.

Rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene je jednostranným právnym úkonom, ktorý musí

spĺňať požiadavky jednak zákonníka práce, ale tiež občianskeho zákona (ďalej tiež „OZ“). Preto, hoci § 17 ZP neobsahuje pre tento prípad relevantné ustanovenie, rozhodnutie zamestnávateľa ako jednostranný právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný (§ 37 ods. 1 OZ). Neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 nie je tzv. relatívnou neplatnosťou (§ 40a OZ), ale nastáva pri právnom úkone postihnutom niektorou z väd v ňom uvedenej priamo zo zákona a správne orgány a súdy sú povinné na ňu prihliadať aj bez námietky dotknutého účastníka.

V prejednávanej veci pracovné miesto zrušené rozhodnutím riaditeľky Základnej školy s materskou školou Józefa Bódisa s vyučovacím jazykom maďarským Čenkovce z 28. septembra 2011, č. 1/2011, označené ako „administratívna pracovníčka“, nie je pracovným miestom, ktoré zastáva účastníčka konania na základe pracovnej zmluvy z 1. novembra 2004. Táto bola prijatá do pracovného pomeru na pracovné miesto „ekonómka, účtovníčka, mzdová účtovníčka“. Nemožno akceptovať tvrdenie žalobkyne, že z organizačnej štruktúry jednoznačne vyplýva, že aj napriek rozdielnemu označeniu, ide o jednu a tú istú pozíciu zastávanú účastníčkou konania. Je vecou zamestnávateľa, akým spôsobom zjednoduší označenie pracovného miesta zamestnanca pre účely organizačnej štruktúry, avšak v prípade, že sa označenie pracovného miesta stáva súčasťou právnych úkonov, osobitne v pracovnoprávných vzťahoch, je nevyhnutné, aby bola zachovaná jednota označovania ako jeden z atribútov určitosti právneho úkonu.

Preto, pokiaľ žalovaný mal rozdielnosť v označení za takú vadu, ktorá bránila konaniu a rozhodnutiu o žiadosti žalobkyne o udelenie súhlasu pre skončenie pracovného pomeru s účastníčkou konania, postupoval aj podľa názoru najvyššieho súdu správne.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd vyhodnotil rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny, z ktorého dôvodu ho potvrdil (§ 219 OSP, § 250ja ods. 3 OSP).

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 250k ods. 1 OSP. Neúspešnej žalobkyni právo na ich náhradu nevzniklo, súčasne však zákon neumožňuje, okrem výnimočných prípadov, ktoré v tunajšej veci nenastali, jej priznanie žalovanému alebo účastníčke konania.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.